

Sisäministeriö

kirjaamo.sm@govsec.fi

VIITE VN/14247/2021-SM-1

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI PELASTUSLAIN JA PELASTUSOPISTOSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Pohjois-Savon pelastuslaitos kiittää sisäministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto otsikossa mainituista lakiluonnoksista. Lisätyt muutosesitykset ovat hyvin perusteltuja. Pelastuslaitos esittää tarkennuksia seuraaviin lainkohtiin:

1) Pelastuslaki

17 § Palovaroittimet

Laissa tai sen nojalla annettavassa asetuksessa tulee ottaa huomioon vuokrakäyttöisten (vapaa-ajan) asuntojen vaatimukset palovaroittimista. Vuokralaisten ei voida olettaa olevan huolehtimisvelvoitteessa vuokrakäyttöön luovutettujen vapaa-ajan asuntojen paloturvallisuudesta. Tästä syystä olisi syytä velvoittaa voittoa tavoittelevaan vuokraamiskäyttöön vuokranantajan vastuu vuokramökin/ AirBnB-asunnon /vastaavan huoneiston varustamisesta palovaroittimin.

Palovaroitinasetuksessa tulisi huomioida palovaroittimien määrä siten, että edelle kuvatun kaltaisessa majoitustoiminnassa jokaisessa majoitushuoneessa tulee olla palovaroitin. Huomioitava myös osittain/tilapäisesti vuokrakäytössä olevat (välityspalvelut ja yksityiset) vapaa-ajan asunnot.

81 a § Tarkastus rakennushankkeen aikana

Perustelumuistioon toivotaan tarkennusta pelastusviranomaisen antaman lausunnon muodosta. Riittääkö suullinen lausunto, jonka rakennusvalvontaviranomainen kirjaa tarkastuslomakkeelle vai tuleeko pelastusviranomaisen laatia lausunto kirjallisena?

89 § Tiedonsaantioikeus pelastustoimintaa ja valvontatehtäviä varten

Työturvallisuuden varmistamiseksi hätäkeskuksen varotiedot (esim. osoite, jossa oleskelee arvaamattomia tai vaarallisia henkilöitä tai vaarallinen henkilö itse tai muu kohteen vaarallisuus) tulisi voida luovuttaa myös pelastustoimen valvontatehtäviä suorittaville viranomaisille pyydettyäessä.

93 § Valvontarekisteri

Toivotaan lisäys, jonka mukaan valvontarekisteriin saa tallentaa myös pelastuslain 61 § mukaiset tiedot nuohouksen suorittajasta ja ajankohdasta.

4.1.3 Pelastustoimintaa koskeva sääntely

Pelastustoiminnan tilannekuvatoimintaa ja sitä koskevien tiedonsaantioikeuksia ehdotetaan täsmennettäväksi niin, että sääntely kattaisi nykyistä selkeämmin paikallisen, alueellisen ja valtakunnallisen tilannekuvan ylläpitämisen ja jakamisen sekä tilannekuvatoimintaan liittyvän yhteistoiminnan. Tilannekuva koottaisiin hyvinvointialueilla, pelastustoiminnan yhteistyöalueilla ja valtakunnallisesti. Tilanne- ja johtokeskustoiminnon tarkoitus on tukea pelastustoiminnan johtajaa pelastustoiminnan johtamisessa.

Pelastuslakiin ehdotetaan lisättäväksi pelastustoiminnan yhteistyöalueella tapahtuvaa pelastustoiminnan johtamista koskeva säännös, mikä on hyvä ja tarpeellinen lisäys. Sisäministeriön pelastusviranomaisen oikeuksia pelastustoiminnan johtamisessa ehdotetaan täydennettäväksi ja täsmennettäväksi, mikä selkeyttää kokonais kuvaa.

32§ Pelastustoiminnan sisältö.

Pelastuslain 32 §:ssä säädetään pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä. Pykälän 1 momentin 6 kohtaan ehdotetaan selkeyden vuoksi lisättäväksi pelastustoimintaan kuuluvaksi tehtäväksi tilannekuvatoiminta.

Pelastuslakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset pelastustoiminnan yhteistyöalueen puitteissa tapahtuvasta pelastustoiminnassa tarvittavan avun antamisen ja pelastustoiminnan valtakunnallisen johtamisen ja yhteistoiminnan suunnittelusta. Kukin pelastustoiminnasta ja sen johtamisesta vastaava taho vastaisi oman tilannekuvansa kokoamisesta, ylläpitämisestä ja jakamisesta

Yhteistyöalueen tilannekeskuksista säädetään pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 5 §:ssä, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan koota alueelliset tilanne- ja johtokeskusjärjestelyt ja muu pelastustoiminnan johtamisen edellytyksenä oleva erityisvalmius yhden tai useamman hyvinvointialueen järjestettäväksi. Alueellinen tilannekeskus voisi tuottaa johtokeskus- ja tilannekuvapalveluita myös pelastustoiminnan yhteistyöalueen muille pelastuslaitoksille. Päätoimisesti, riittävän isolla henkilöstöllä toimiva keskitetty tilannekeskustoiminta nostaa tilannekeskuksen osaamista ja profiilia uusimpien tieto-, viesti-, tilannekuva-, johtamis- ja karttajärjestelmien käytössä, sekä toimintavarmuutta esimerkiksi henkilöstön poissaolojen sijaistamisessa. Se pystyy varmasti ja laadukkaasti tuottamaan palveluja pelastustoiminnan johtamisen tueksi. Profiloituneet tilannekeskukset pystyvät paremmin yhteistoimintaan muiden viranomaisten, esimerkiksi poliisin ja ensihoidon/sote tilannekeskusten kanssa. Pienempien pelastuslaitosten ei myöskään taloudellisesti ole perusteltua pitää jatkuvasti yllä 24/7 toimivaa omaa tilanne- ja johtokeskusta.

Pelastustoiminnan yhteistyöalueen puitteissa tapahtuvasta pelastustoiminnassa tarvittavan avun antamisen ja yhteistoiminnan suunnittelusta on säädetty jo voimassa olevassa pelastuslaissa ja sen nojalla annetussa sisäministeriön asetuksessa. Ehdotetut muutokset täsmäntäisivät olemassa olevia velvoitteita ja osittain siirtäisivät sääntelyä asetuksesta lain tasolle mikä selkeyttää säädöspohjaa.

Tilannekuvatoiminta kuuluu jo voimassa olevan lain nojalla hyvinvointialueen tehtäviin, eikä ehdotetuilla täsmennyksillä näin ollen olisi lain voimaan tullessa 2024 uusia henkilöstövaikutuksia. Tilannekeskustoiminta, ja niiden edellyttämät tarkoituksenmukaiset tilat niin normaali kuin poikkeusoloissa, on otettava huomioon jo hyvinvointialueiden suunnittelussa.

2) Pelastusopistosta annettu laki

Pelastusopistosta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös, jonka mukaan Pelastusopisto olisi toimivaltainen viranomaisen päättämään toisessa EU- tai ETA-valtiossa hankitun ammattipätevyuden tuottamasta oikeudesta toimia pelastustoimintaan osallistuvan pelastuslaitoksen päätoimisen miehistön, alipäällystön ja päällystön virassa tai tehtävässä, toimia nuohoojana sekä hoitaa Häätäkeskuslaitoksessa päivystystehtävää.

Pelastusopisto ei kouluta nuohoojia eikä talotekniikan ammattitutkintoja, eikä myönnä kotimaisillekaan nuohoojille ammattipätevyyksiä, joten EU ja ETA-valtioissa annetun nuohoojan ammattipätevyuden myöntäminen tulisi säilyttää Opetushallituksella ja edelleen niillä opetuslaitoksilla, jotka vastaavat nuohoojien kouluttamisesta Opetushallituksen nimeämisen mukaan. Esityksen perustelujen mukaan nuohoojana toimimista koskeva ammattipätevyuden tunnustaminen Pelastusopiston tehtävänä säädettäisiin siksi, että sisäministeriön hallinnonalan tehtäviä koskeva ammattipätevyuden tunnustaminen toteutettaisiin yhden viranomaisen toimesta, on turhaa työtä lisäävä, koska Pelastusopisto joka tapauksessa pätevyyttä selvittäessään joutuisi pyytämään substanssitiedot joltain opetushallituksen nimeämästä nuohoojia kouluttavasta oppilaitoksesta. Maininta että opetushallitus, joka tällä hetkellä toimii näiden tehtävien osalta ammattipätevyuden tunnustamisesta vastaavana viranomaisena, joutuu joka tapauksessa tukeutumaan Pelastusopiston antamaan lausuntoon ammattipätevyuden tunnustamista koskevaa päätöstä tehdessään, on kyseenalainen koska Pelastusopisto ei kouluta nuohoojia eikä talotekniikan ammattilaisia, eikä siellä ole alan työsuoritusten substanssia.

Kuopiossa 20.5.2025

Jukka Koponen
Pelastusjohtaja Jukka Koponen

Paavo Tiitta
Pelastuspäällikkö Paavo Tiitta